

BELGISCH ARBITRAGEHOF VOOR DE SPORT

ARBITRALE UITSPRAAK

ARB.126/18

Arbitragecollege: de heer Herman Huygens, voorzitter en de heren Paul Buyle en Marinus Vromans, arbiters.

Pleitzitting: 26 juli 2018.

Inzake :

Het **BONDSPARKET**, met woonplaatskeuze te 1020 Brussel, Houba de Strooperlaan 145, Appellant, vertegenwoordigd door de heer Gilles Blondeau, substituut-bondsprocureur,

tegen:

1. De **VZW KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND**, met maatschappelijke zetel te 1020 Brussel, Houba de Strooperlaan 145, ondernemingsnummer 0403.543.160, Eerste geïntimeerde, hierna ook genoemd “vzw KBVB”, vertegenwoordigd door mevrouw Violaine Desmet en de heer Joost Vynckier, bijgestaan door meester Dieter Demuyne in eigen naam en loco meester Elisabeth Matthys, beiden advocaat te 1000 Brussel, Loksumstraat 25.

2. De **VZW KONINKLIJKE FOOTBALL CLUB OLYMPIA BEERSCHOT-WILRIJK**, met maatschappelijke zetel te 2610 Wilrijk, Universiteitsplein 5, ondernemingsnummer 0407.876.090, Tweede geïntimeerde, hierna ook genoemd “vzw Beerschot-Wilrijk” vertegenwoordigd door de heer Eric Roef, voorzitter, bijgestaan door meesters Walter Damen en Stéphanie De Mot, beiden advocaat te 2600 Berchem, Elisabethlaan 122.

I. DE PROCEDURE:

I.1. Aanleiding van de procedure is het verslag van de match delegate met betrekking tot de thuiswedstrijd op 7 april 2018 van de vzw Beerschot-Wilrijk tegen Sporting Lokeren. De match delegate vermeldt in zijn verslag het volgende: “(...) Omstreeks de 56e minuut startten de toeschouwers van KFCO Beerschot-Wilrijk met het zingen van het volgende lied: “Al wie niet springt, al wie niet springt dat is een Jood”. Hierbij sprong het volledige vak achter de 2de assistent, tribune 3 vak 1. Dat deed men gedurende 1 à 2 minuten. (...)”.

Het Bondsparket heeft op grond van de bevoegdheid haar verleend door artikel B243.341 laatste gedachtestreepje bij ontvangst van dit verslag op 10 april 2018 een procedure aanhangig gemaakt tegen de vzw Beerschot-Wilrijk voor de Geschillencommissie Hoger Beroep voor het Profvoetbal (hierna ook genoemd “Geschillencommissie”) wegens een inbreuk op artikel B307 van het Bondsreglement.

De zaak werd behandeld door de Geschillencommissie op haar zitting van 20 april 2018. Het Bondsparket vorderde een sanctie van 1.000,00 euro ten laste van de vzw Beerschot-Wilrijk.

De Geschillencommissie heeft bij beslissing van 18 mei 2018 de vordering van het Bondsparket ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

I.2. Het Bondsparket heeft op grond van de bevoegdheid haar verleend door artikel B1723.12.b tegen deze beslissing bij verzoekschrift neergelegd op 28 mei 2018 verhaal/beroep aangetekend bij het Belgisch Arbitragehof voor de Sport (hierna ook genoemd “BAS”). Het Bondsparket vordert dat de bestreden beslissing teniet zou worden gedaan en te zeggen voor recht dat de vzw Beerschot-Wilrijk zich middels haar toeschouwers schuldig heeft gemaakt aan “spreekwoorden die zwaar beledigend zijn voor een bepaalde bevolkingsgroep”. Zij vordert de veroordeling van de vzw Beerschot-Wilrijk tot in hoofdorde het betalen van een sanctie van 1.000,00 euro en in ondergeschikte orde tot een alternatieve sanctie, telkens meer de kosten van het geding.

De voorzitter van het BAS heeft de conclusiekalender vastgelegd en de pleitzitting bepaald op woensdag 23 juli 2018.

De partijen hebben conform deze conclusiekalender besluiten neergelegd.

Het Arbitragecollege heeft de zaak behandeld op de voorziene zitting van 23 juli 2018.

Voor het Bondsparket verschijnt substituut Gilles Blondeau. Voor de vzw Beerschot-Wilrijk verschijnt haar voorzitter Eric Roef bijgestaan door meesters Walter Damen en Stéphanie De Mot. Voor de vzw KBVB verschijnen mevrouw Violaine Desmet en de heer Joost Vynckier, bijgestaan door meester Dieter Demuyck.

De partijen verklaren geen bezwaar te hebben tegen de publicatie van de beslissing op de website van het BAS.

Het Arbitragecollege heeft daarop alle partijen gehoord in hun middelen. Het heeft kennis genomen van de besluiten van partijen en de stukken van het dossier, met inbegrip van de stukken neergelegd door partijen. Het heeft de zaak nadien in beraad genomen.

De voorzitter van de arbiters van het BAS heeft conform artikel 24 van het reglement van het BAS met akkoord van partijen de termijn voor de uitspraak verlengd en bepaald op 31 augustus 2018.

II. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN:

II.1. Het Bondsparket vordert dat de bestreden beslissing van 18 mei 2018 van de Geschillencommissie teniet zou worden gedaan en te zeggen voor recht dat de vzw Beerschot-Wilrijk zich middels haar toeschouwers schuldig heeft gemaakt aan “spreekkoren die zwaar beledigend zijn voor een bepaalde bevolkingsgroep”. Zij stelt dat dit een overtreding is van artikel B307 van het Bondsreglement. Het Bondsparket vordert de veroordeling van de vzw Beerschot-Wilrijk tot in hoofdorde het betalen van een sanctie van 1.000,00 euro en in ondergeschikte orde tot een alternatieve sanctie, telkens meer de kosten van het geding.

II.2. De vzw KBVB vordert dat het beroep van het Bondsparket gegrond zou worden verklaard.

II.3. De vzw Beerschot-Wilrijk vordert de bevestiging van de beslissing van de Geschillencommissie.

III. DE FEITEN EN DE BESLISSING VAN DE GESCHILLENCOMMISSIE HOGER BEROEP VOOR HET PROFVOETBAL:

III.1. Er is geen betwisting over de feiten die aan de basis liggen van de vordering van het Bondsparket. Het Arbitragecollege herhaalt het hoger reeds aangehaalde spreekkoor: “(...) Omstreeks de 56e minuut startten de toeschouwers van KFCO Beerschot-Wilrijk met het zingen van het volgende lied: “Al wie niet springt, al wie niet springt dat is een Jood”. Hierbij sprong het volledige vak achter de 2de assistent, tribune 3 vak 1. Dat deed men gedurende 1 à 2 minuten. (...)”.

III.2. Artikel B307 van het Bondsreglement waarvan de schending door het Bondsparket wordt ingeroepen, luidt als volgt:

“Artikel **B307** Neutraliteit en niet-discriminatie: bijzondere verbintenis

1. De clubs verbinden er zich toe neutraal te blijven op politiek, filosofisch en godsdienstig vlak.

2. Elke discriminatie van een land, een persoon of een groep personen op basis van ras, geslacht, taal, godsdienst, politiek of om elke andere reden is streng verboden, op straffe van schorsing of schrapping.

3. *Onder voorbehoud van de algemene rechtsprincipes, van de bepalingen van openbare orde en van de nationale, regionale en communautaire wetgeving ter zake, dient ook rekening te worden gehouden met het reglement van de FIFA inzake racisme (zie www.fifa.com).*”

III.3. De voor de beoordeling van het beroep relevante paragrafen van de beslissing van de Geschillencommissie luiden als volgt:

“(…)

Overwegende dat de match delegate in zijn verslag vermeldt: (...) Na afloop van de wedstrijd wordt vernomen dat de thuissupporters een discriminerende zang zouden gebracht hebben. De 4de official bevestigt dit en omschrijft als volgt: “(...) Omstreeks de 56e minuut startten de toeschouwers van KFCO Beerschot-Wilrijk met het zingen van het volgende lied: “Al wie niet springt, al wie niet springt dat is een Jood”. Hierbij sprong het volledige vak achter de 2de assistent, tribune 3 vak 1. Dat deed men gedurende 1 à 2 minuten. Hierna volgden geen andere incidenten.

(…)

Overwegende dat het bestrijden van racistisch, discriminerend en provocerend gedrag evenals kwetsende spreekwoorden tijdens voetbalwedstrijden een prioriteit moet zijn; (...)

Overwegende dat het aangeven van tolerantiegrenzen bij zulke gedragingen noodzakelijk is;

Overwegende dat de Omzendbrief OOP 40 dd. 14/12/2006 van de FOD Binnenlandse Zaken houdende richtlijnen aangaande kwetsende, racistische en discriminerende uitlatingen en spreekwoorden naar aanleiding van voetbalwedstrijden ter zake richtinggevend is (...);

Overwegende dat overeenkomstig deze omzendbrief de tolerantiegrens inzake kwetsende, racistische en discriminerende uitlatingen en symbolen wordt overschreden indien iemand naar aanleiding van een voetbalwedstrijd in het openbaar:

- *Derden aanzet tot discriminatie, segregatie, haat of geweld jegens een persoon, een gemeenschap of de leden ervan, wegens een zogenaamd ras, de huidskleur, de afkomst, de nationale of etnische afstamming, de seksuele geaardheid, handicap en gezondheidstoestand (...), of*
- *Publiciteit geeft aan zijn voornemen tot discriminatie (...), of*
- *Alleen of in groep, omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd, aanzet tot haat of woede, slagen en verwondingen ten aanzien van één of meerdere personen;*

Overwegende dat de omzendbrief verder een niet-limitatieve opsomming geeft van voorbeelden van uitlatingen, gedragingen en symbolen die in de bovenstaande context verboden zijn;

Overwegende (...) dat artikel 19 van de Grondwet bepaalt: “De (...) alsmede vrijheid om op elk gebied zijn mening te uiten, zijn gewaarborgd, behoudens bestraffing van de misdrijven die ter gelegenheid van het gebruikmaken van die vrijheden worden gepleegd.” Dat artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens bepaalt “1. Eenieder heeft recht op vrijheid van meningsuiting ... 2. Daar de uitoefening van deze vrijheden plichten en verantwoordelijkheden met zich brengt, kan zij worden onderworpen aan bepaalde formaliteiten, voorwaarden; beperkingen of sancties, welke bij wet worden voorzien en die in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van ’s lands veiligheid, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten (...), de bescherming van de goede naam of de rechten van anderen (...)

Dat het Arbitragehof in zijn arrest van 6 oktober 2004 stelt onder punt B44. De vrijheid van meningsuiting is een van de pijlers van een democratische samenleving. Zij geldt niet alleen

voor “informatie” of de “ideeën” die gunstig worden onthaald (...), maar ook voor die welke de Staat of een of andere groep van de bevolking schokken, verontrusten of kwetsen. Zo willen het pluralisme, de verdraagzaamheid en de geest van openheid, zonder welke geen democratische samenleving kan bestaan en onder punt B45.2. De noodzaak om discriminaties te bestrijden kan derhalve worden beschouwd als een maatregel die in een democratische samenleving nodig is in de zin van artikel 10.2 van het EVRM en onder punt B.46. Dat neemt niet weg dat moet worden nagegaan of die inmenging niet onevenredig is met het doel dat ermee wordt nagestreefd.

Overwegende dat het Arbitragehof verder stelt dat er slechts sprake kan zijn van aanzetten tot discriminatie, haat of geweld indien de uitlatingen of geschriften die respectievelijk gedaan of verspreid zijn in de omstandigheden beschreven in artikel 444 van het Strafwetboek, aanmoedigen of aansporen tot discriminatie. Dat er een onderscheid dient gemaakt tussen de uiting van een mening, die vrij blijft – ook al is zij scherp, kritisch of polemisch – en het aanzetten tot discriminatie, haat of geweld dat alleen strafbaar is wanneer wordt aangetoond dat er sprake is van een voornemen om aan te zetten tot discriminerend, haatdragend of gewelddadig gedrag;

Overwegende dat rekening houdende met de verklaringen ter zitting van de 4de scheidsrechter en alle andere elementen uit het dossier de Geschillencommissie Hoger Beroep voor het Profvoetbal tot het besluit komt dat er niet aangetoond wordt dat de door de match delegate beschreven feiten gekwalificeerd kunnen worden als racistische of zwaar beledigende manifestaties tegenover een persoon of een groep van personen, daar de vereiste van een bijzondere wil om aan te zetten tot discriminatie, haat of geweld niet aangetoond wordt. De tolerantiegrens waarvan hoger sprake werd geenszins overschreden; dat de feiten van de tenlastelegging dan ook niet bewezen zijn zodat KFCO Beerschot-Wilrijk hiervoor dient vrijgesproken.”

IV. BEOORDELING:

IV.1. DE BEVOEGDHEID VAN HET BAS:

De bevoegdheid van het BAS volgt voort uit de bepaling van artikel B.1723.12 van het Bondsreglement en wordt ook niet betwist.

IV.2. ONTVANKELIJKHEID VAN HET BEROEP:

Het beroep is tijdig aangetekend binnen de voorziene termijn van zeven dagen die ingaat op de eerste werkdag die volgt op de datum van uitspraak van de aangevochten beslissing, zoals bepaald in artikel B1716 van het Bondsreglement.

IV.3. DE GEGRONDHEID VAN HET BEROEP:

IV.3.1. Het Bondsparket vordert in zijn beroepsakte dat de bestreden beslissing teniet zou worden gedaan en te zeggen voor recht dat de vzw Beerschot-Wilrijk zich middels haar toeschouwers schuldig heeft gemaakt aan “spreekkoren die zwaar beledigend zijn voor een bepaalde bevolkingsgroep”. Het Bondsparket vordert de veroordeling van de vzw Beerschot-Wilrijk tot in hoofdorde het betalen van een sanctie van 1.000,00 euro en in ondergeschikte orde tot een alternatieve sanctie, telkens meer de kosten van het geding.

In het beschikkend gedeelte van zijn latere besluiten handhaaft het Bondsparket zijn vordering in nietigverklaring van de beslissing van de Geschillencommissie en in veroordeling van de vzw Beerschot-Wilrijk tot een sanctie. Het Bondsparket vordert daarnaast te zeggen voor recht dat de club K.F.C.O. Beerschot-Wilrijk zich middels haar toeschouwers schuldig heeft gemaakt aan “spreekkoren”.

IV.3.2. Het Bondsparket – daarin gevolgd door de vzw KBVB – stelt dat de Geschillencommissie ten onrechte een bijzonder opzet in hoofde van de supporters vereist om de kwalificatie van discriminerende en racistische spreekkoren te kunnen weerhouden.

Zij stelt dat de bepalingen van de strafwet, de rechtspraak van het Arbitragehof (thans Grondwettelijk Hof genoemd) en de aangehaalde omzendbrief van de FOD Binnenlandse Zaken welke een bijzonder opzet vereisen om de kwalificatie van discriminerend en racistisch gedrag, niet gelden nu haar tuchtreglement primeert.

De vereiste van het bijzonder opzet om aan te zetten tot discriminerend gedrag is volgens het Bondsparket noch in artikel B307.2 van het Bondsreglement noch in het reglement van de FIFA voorzien, en ook niet in een artikel 8 van een Reglement van Inwendige Orde (RIO) dat blijkbaar geldt voor alle bij de vzw KBVB aangesloten clubs. Een spreekkoor dient met andere woorden volgens het Bondsparket te worden gesanctioneerd wanneer het een racistische toon of onderton heeft, ook al was dat niet de bedoeling.

IV.3.3. Dat het tuchtreglement primeert vloeit voort uit artikel 2 van de wet van 24 mei 1921 tot waarborging der vrijheid van vereniging (wat weliswaar geen afbreuk doet aan het marginaal toetsingsrecht waarover de rechter beschikt tot wie een betrokkene zich kan wenden).

IV.3.4. Artikel B307.2 van het Bondsreglement bepaalt: *“Elke discriminatie van een land, een persoon of een groep personen op basis van ras, geslacht, taal, godsdienst, politiek of om elke andere reden is streng verboden, op straffe van schorsing of schrapping.”*

De relevante paragraaf in de disciplinaire code van het FIFA luidt vrij vertaald als volgt: *“Discriminatie 1. a) Ieder die de waardigheid beledigt van een individu of een groep van individuen door middel van controversiële, discriminerende of denigrerende woorden of gedragingen aangaande diens ras, huidskleur, taal, godsdienst of afkomst zal bestraft worden (...).”*

Artikel 8 van het (standaard)reglement van inwendige orde (RIO) van de ligaclubs luidt als volgt: *“In het stadion zijn teksten, symbolen, spreekkoren, gebaren, spandoeken en onbetamelijke uitlatingen op welke wijze ook die aanleiding geven tot racisme, homofobie, xenofobie, provocatie en discriminatie verboden.”*

Het door de vzw KBVB aangehaalde actieplan van de Pro League bepaalt: *“Onder kwetsende en discriminerende spreekkoren vallen voor de Pro League alle verbale uitingen die niet bedoeld zijn om het eigen team aan te moedigen of de gezonde rivaliteit tussen de teams te uiten, maar racistische, kwetsende en beledigende kreten en teksten die gericht zijn naar gemeenschappen en individuen zoals oerwoudgeluiden en beledigende en bagatelliserende gezangen.”*

IV.3.5. Het Arbitragecollege stelt in de eerste plaats vast dat het Bondsreglement geen uitdrukkelijke bepaling bevat, die al dan niet een bijzonder opzet als voorwaarde stelt voor de sanctionering van discriminerend gedrag of beledigende uitlatingen op grond van ras, huidskleur, taal, godsdienst of afkomst..

IV.3.6. Artikel B307.2 van het Bondsreglement beperkt zich tot het *“streng”* verbieden tout court van *“elke discriminatie van een land, een persoon of een groep personen op basis van ras, geslacht, taal, godsdienst, politiek of om elke andere reden (...), op straffe van schorsing of schrapping”*. Discriminatie op zich is te definiëren als een achterstelling in ongunstige zin: de auteur ervan dient iemand achter te stellen.

Artikel 58 lid 1 a) van het FIFA-reglement bepaalt: *“Anyone who offends the dignity of a person or a group of persons, through contemptuous, discriminatory or denigratory words or actions concerning race, colour, language, religion or origin shall be suspended for at least five matches (...)”* (vertaling Arbitragecollege: *“Hij, die de waardigheid van een persoon of groep van personen beledigt door minachtende, discriminerende of denigrerende uitlatingen of gedragingen op grond van ras, kleur, taal, godsdienst of afkomst, zal voor minstens vijf wedstrijden worden geschorst (...)”*).

Artikel 8 van het RIO beteugelt *“spreekkoren (...) die aanleiding geven tot racisme”*. Zij dienen racisme uit te lokken.

Het actieplan van de Pro League viseert *“kreten en teksten die gericht zijn naar gemeenschappen en individuen zoals oerwoudgeluiden en beledigende en bagatelliserende gezangen”*.

Artikel B307.3 van het Bondsreglement verwijst in verband met de toepasselijkheid van het FIFA-reglement uitdrukkelijk naar de *“algemene rechtsprincipes, (...) de bepalingen van openbare orde en (...) de nationale, regionale en communautaire wetgeving ter zake”*. Deze vereisen zoals aangehaald door de Geschillencommissie uitdrukkelijk dat er *“sprake is van een voornemen om aan te zetten tot discriminerend, haatdragend of gewelddadig gedrag”*.

Door in artikel B307.3 van het Bondsreglement wél te verwijzen naar de algemene rechtsbeginselen, de bepalingen van de openbare orde en de nationale, regionale en communautaire wetgeving ter zake en in leden 1 en 2 niet, is de voorliggende regelgeving op

zijn minst niet consistent en zelfs onduidelijk, welke onduidelijkheid tot voordeel van de vzw Beerschot-Wilrijk strekt.

Om die reden gaat het Arbitragecollege er van uit dat een bijzonder opzet is vereist, wil sprake zijn van discriminatie en/of beledigende uitlatingen op grond van ras, huidskleur, taal, godsdienst of afkomst en dient nagegaan te worden of aan de zijde van de vzw Beerschot-Wilrijk sprake is van een voornemen tot discriminatie en/of belediging.

Een dergelijk voornemen is niet bewezen en kan in de gegeven omstandigheden niet worden afgeleid uit de tekst van het spreekkoor, nu niet wordt betwist dat de supporters van de Royal Antwerp F.C. zelf de aanduiding “Joden” al decennia als geuzennaam gebruiken. Dat het spreekkoor niet werd aangeheven in een wedstrijd tegen de Royal Antwerp F.C. zelf, is niet relevant nu beide concurrerende clubs in dezelfde nacompetitie waren betrokken.

Het is voor de beslechting van huidig geschil dan ook niet relevant dat de vzw Beerschot-Wilrijk in haar besluiten er op wijst dat zij reeds maatregelen heeft genomen en nog zal nemen om eventueel beledigend overkomende uitspraken en kwetsende uitlatingen te voorkomen.

IV.3.7. Het Arbitragecollege is dan ook van oordeel dat om de aangehaalde redenen de beslissing van de Geschillencommissie dient te worden bevestigd.

IV.4. DE ARBITRAGEKOSTEN:

De kosten van de beroepsprocedure dienen ten laste van het Bondsparket te worden gelegd. Het Arbitragecollege begroot deze kosten als volgt:

- administratieve kosten	150,00
- aanhangig maken van de zaak	250,00
- kosten arbiters	<u>949,69</u>
	1.349,69 euro

V. BESLISSING:

OM DEZE REDENEN,

Het Arbitragecollege aangesteld volgens het Reglement van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport

- verklaart het door het Bondsparket ingestelde beroep tegen de beslissing van de Geschillencommissie Hoger Beroep voor het Profvoetbal van 18 mei 2018 ontvankelijk, maar ongegrond;
- bevestigt de beslissing van de Geschillencommissie Hoger Beroep voor het Profvoetbal van 18 mei 2018;
- veroordeelt het Bondsparket tot de kosten van de arbitrageprocedure en begroot deze op 1.349,69 euro.

Aldus uitgesproken te Brussel op de zetel van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport op 31 augustus 2018.

Marinus Vromans
Cogels-Osylei 62
2600 Antwerpen

Lid

Paul Buyle
Koninklijke Baan 38/202
8420 De Haan

Lid

Herman Huygens
Regentieplein 5
9100 Sint-Niklaas

Voorzitter